

OMAVELKAISEN TAKAUKSEN MYÖNTÄMINEN REISJÄRVEN LÄMPÖ OY:N LÄMPÖKESKUKSEN KORJAUSLAINAN VAKUUDEKSI

Kunnanhallitus 12.06.2023 § 178

Valmistelija

Kunnanjohtaja, 040 3008 200

Lisätietoja antaa kunnanjohtaja Marjut Silvast, 040 3008 200

Reisjärven Lämpö Oy:n on Reisjärven kunnassa ainoa kaukolämmöntuottaja. Lämpökeskuksen häiriötön toiminta on välttämätöntä, koska korvaavaa lämmön tuotantoa ei ole saatavilla. Kaukolämpölaitos on rakennettu vuonna 1984 ja sitä on laajennettu 2008, jolloin myös kattila on uusittu. Lämmityskattilan keskimääräinen käyttöikä on 20 vuotta.

Marraskuun 2022 venttiilirikon jälkeen lämmityskattilan korjaustoimet on aloitettu ja niitä jatketaan edelleen. Korjausten kustannusarvio on 400 000 euroa. Yhtiön tilanneraportin 19.5.2023 mukaan nyt suunnitellut korjaustoimet jatkavat laitoksen toimintaa muutamalla vuodella.

Reisjärven Lämpö Oy:n hallitus on kokouksessaan 3.5.2023 § 3 osaltaan hyväksynyt lämpölaitoksen korjaukseen saamansa 400 000 euron lainatarjouksen ja päättänyt esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle kunnan takauksen hyväksymistä ko. lainalle. Lainaehdot ilmenevät liitteenä olevasta lainatarjouksesta.

Yhtiön talous

Reisjärven Lämpö Oy:n varsinainen toiminta alkoi vuoden 2020 alussa, jolloin yhtiöön siirtyi kunnan kaukolämpö- ja viemärlaitostoiminta verkostoiheen. Yhtiön alkuvuodet ovat olleet laitteiston ja verkoston korjauksiin panostamista eikä tulorahoitus kata kustannuksia. Vuoden 2022 tilinkauden tulos oli alijäämäinen. Liiketoimintakauppalaian lisäksi kunta on aiemmin luottanut yhtiön laitosten ja verkostojen korjaustarpeita. Yhtiön taloustiedot liitteaineistona.

Kuntalain säännökset takauksen antamisesta

Kuntalain (410/2015) § 129 mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta, mikäli yhteisö kuuluu kuntakonserniin.

Kuntalain mukaisen takauksen edellytysten täyttyminen

Reisjärven Lämpö Oy on kunnan 100 % omistaman tytäryhtiö, jolle kunnan kaukolämpötoiminta on siirretty kuntalain yhtiöittämisvelvoitteen edellyttämällä tavalla vuoden 2019 lopussa. Omavelkaisessa takauksessa takaaja vastaa lainasta kuin omastaan. Kunta vaatii Reisjärven Lämpö Oy:ltä lainan suuruisen vakuuden.

Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne on vaikea. Kunnan ja kuntakonsernin vuoden 2022 tilinpäätös ja edellisten tilikausien kumulatiivinen tulos ylijäämäinen. Kunnan taloudessa on silti merkittäviä riskitekijöitä mm. käytöstä poistettujen kiinteistöjen suhteen. Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Kunnalla oli vuoden 2022 lopussa korollista vierasta pääomaa kaikkiaan 28,5 milj. euroa, mikä on 10 795 euroa asukasta kohden. Lainamäärästä 19,13 miljoonaa euroa on pitkäaikaista ja 9,3 milj. lyhytaikaista, sisältäen kuntatodistuslainaa 6 milj.euroa ja 3,3 milj. euroa pitkäaikaisesta lainojen vuosilyhennyksiä. Lisäksi vuoden 2023 puolella kunta on nostanut uutta pitkäaikaista lainaa 2 milj. euroa.

Kuntalain (410/2015) § 118 kriteeristön rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut huomioiden, Reisjärven Lämpö Oy:n lainamäärä ja kunnan takausvastuu heikentävät talouden tunnuslukuja, kasvattaen samalla kuntakonsernin vastuita. Laina kohdentuu toimenpiteisiin, joilla turvataan kaukolämmön tuotanto kuntalaisille ja yhtiölle toiminnan katkeamattomuus.

Valtiontukisääntely

Kuntien yrityksille myöntämä tuki kuuluu Euroopan unionin valtiontukisääntelyn piiriin. Säännöt koskevat kaikkia toimenpiteitä, joissa julkinen sektori myöntää yrityksille tukea tai muuta etua. Kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C155/02).

Tiedonannon 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 % lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Euroopan unionin asettamien edellytysten täytyminen

Lainan määrä on 400 000 euroa ja laina-aika 10 vuotta ja omavelkaista takausta haetaan koko lainamäärälle. Euroopan unionin säännöksen ehtona on, että takaus kattaa enintään 80 % lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä, joten ko. ehto ei täyty. Tiedonannossa todetaan kuitenkin, että jos yksittäinen edellytys ei täyty, ei se vielä tarkoita, että takaus automaattisesti katsotaan valtiontueksi. Tauxesta peritään takausprovisio, joka on samansuuruinen kunnan toisilta tytäryhtiöltä perityn provision kanssa (valtuusto 27.9.2021 § 98).

Tiedonannossa todetaan myös, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi. Edellä mainitut perustelut puoltavat arviota, että yhtiön rahoitusjärjestelyyn annettava kunnan omavelkainen takaus ei vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua.

Kuntalain 14 § 2. momentin 9. kohdan mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen antamisesta toisen velasta.

Liitteenä olevan aineiston sisältämät tiedot eivät ole julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetyn lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Marjut Silvast
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Reisjärven kunta</p> <ol style="list-style-type: none">1. Myöntää omavelkaisen takauksen Reisjärven Lämpö Oy:n 400 000 euron lainan vakuudeksi yhtiön lainatarjouksesta valitseman korko- ja lyhennysvaihtoehdon mukaan. Takaus kattaa lainan pääoman korkoineen, mahdollisine viivästyskorkoineen ja perimiskuluineen.2. Takauksesta peritään vuosittain 0,20 % takausprovisio kunkin vuoden alussa olevan lainamäärän mukaan, lainan nostovuodelta takausprovisio peritään kuitenkin vasta nostoajankohdasta lukien.3. Edellyttää, että Reisjärven Lämpö Oy luovuttaa kunnan takaukselle vastavakuuden.
Päätös	<p>Arto Vähäsöyrinki, Teuvo Nyman ja hallintosihteeri Piia Haikola poistuivat esteellisinä (HL § 28.1 kohta1) tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Marko Pohlman saapui kokoukseen klo 16.24 ennen tämän pykälän käsittelyä.</p> <p>Pöytäkirjanpitäjänä tämän pykälän ajan toimi kunnanjohtaja Marjut Silvast. Toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi Teuvo Nymanin tilalle tämän pykälän ajaksi valittiin Ulla Pietilä.</p> <p>Puheenjohtajan avattua keskustelun kunnanjohtaja teki muutetun pohjaehdotuksen: Asia palautetaan uudelleen valmisteluun lisätietojen hankkimista varten.</p> <p>Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin.</p>
Kunnanhallitus 20.06.2023 § 206 58/02.05.07/2022	
Valmistelija	Kunnanjohtaja, 040 3008 200
	Saadut lisätiedot esitellään kokouksessa.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Marjut Silvast
Päätösehdotus	Päätösesitys annetaan kokouksessa.
Päätös	Teuvo Nyman ja Piia Haikola poistuivat esteellisinä (HL § 28.1 kohta1) tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä pykälän aikana toimi va. talous- ja henkilöstöjohtaja Anssi Lahnalampi.

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Reisjärven kunta

1. Myöntää omavelkaisen takauksen Reisjärven Lämpö Oy:n 400 000 euron lainan vakuudeksi yhtiön lainatarjouksesta valitseman korko- ja lyhennysvaihtoehdon mukaan. Takaus kattaa lainan pääoman korkoineen, mahdollisine viivästyskorkoineen ja perimiskuluineen.
2. Takauksesta peritään vuosittain 0,20 % takausprovisio kunkin vuoden alussa olevan lainamäärän mukaan, lainan nostovuodelta takausprovisio peritään kuitenkin vasta nostoajankohdasta lukien.
3. Edellyttää, että Reisjärven Lämpö Oy luovuttaa kunnan takaukselle vastavakuuden.